Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

# *Lucio Atxotegi Askasibar*

## *Bergara, Gipuzkoa (1922-2002)*

Aurkibidea

## Biografia

Angiozar auzokoa. Bergarako toponimia jasotzeko egindako lanean berak emandako azalpenak oso lagungarriak izan ziren.

## Zintak

### BER-264

- **Proiektua**: Bergarako toponimia
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Aranzabal, Arantzazu - Arriaran, Jose Angel "Pierro"
- **Data**: 1992-01-03
- **Iraupena**: 26 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Kodifikatzailea**: Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k)**: Agirrebeña, Aintzane

# Pasarteak

## 1. Angiozarko toponimia.

- **Erref**: BER-264/001
- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:40

**Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

**Laburpena**:
Angiozarko toponimia.

**Transkripzioa**
- Handik honutz hasiko gara, Irutontorretatik honutz?
- Irutontorretatik urrin dok neretako, neretako urrin dok Irutontor.
- Kaletik honutz hasiko gara bertan? Hor Errotaberrittik... Hor gora dauen sakonune hori, badakizu?
- Ez jakixat zela dan...
- Bueno, zeu akordatzen zarenak...
- Jausua-errekia dok hau.
- Hau?
- Bai.
- Jausua?
- Bai.
- Goraiñok hori.
- Goraiñok? Hari goixai izenik edo emoten dotsazue?
- [... dittuk], ba... Pagomendi dok hau.
- Hori eskumakua, ez?
- Hori tontorroi.
- Gain-gaiñekua?
- Bai, haxe dok.
- Pagomendi.
- Bai. Hortik hona beheruzko honei edo?
- Pagamendixa dok, horrek...
- Danak?
- Behetxuauraiño dittuk.
- Bai, bai. Hor sakonunian gero izenik eta hola bai Munabetik han aurrerutz?
- Etzabal barranko haundixa.
- Zela?
- Etzabal.
- Etzabal? Hortik ezkerretara dauena?
- Bai, bai, bai.
- Munabe paretik ezkerretara gorutz?
- Bai, bai.
- Gero han aurrerao Frakazar edo dao, ez?
- Hori [...].
- Bai, han [...].
- Ta hori gaiñori Donatxeta dok hori.
- Zein gain? Pagomendittik...?
- Handik Pagako hara zerara...
- Munabe aldeko hori bizkarrori?
- Bai, bai.
- Hori zela esan dozu?
- Donatxeta. Don...

- Donatxeta?
- Bai.

## 2. Angiozarko toponimia.

- **Erref**: BER-264/002
- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 00:02:40. **Bukatu**: 00:07:40

**Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

**Laburpena**:
Angiozarko toponimia.

**Transkripzioa**
- Han Udalaiztik honutz ikusten dana hori tontor honi zela deitzen dotsazue horri?
- Olaitturri dok ha.
- Olaitturri? Danai? Tontorrai be bai, hola deitzen dotsazue?
- Bai, bai, bai. Gaiña.
- Dana? Gaiña ta inguru guztia?
- Inguru guztia.
- Hor basuen izenik edo batenbatenik edo akordatzen zara, piñudixen izenik edo?
- Zera, hau gaiñau, barrankuen hurrenguau, Suardi dok. Hau barranko haundixau [...] hurrengua.
- Donaitzeta baiño honutzao? Aurreraokua?
- Aurrerao.
- Harutzaokua?
- Bai. Suardi.
- Eta Donaitzeta zein esan dozu hau lehenenguau edo hurrengua?
- Hurrengua.
- Hurrengua? Bigarrena?
- Bai.
- Eta beste hori, Suardi, harutz egongo litzake?
- Harutzao dauena.
- A. Eta barrena ya Frakazar aldera eukiko zeban?
- Barrena, ba... [...].
- Eta hau Suardi ze da sakona edo...?
- Ez, gain haundixau.
- Gaiña? Bizkarra?
- Bai, haundixa. Besterik... ze esango dotsuet, ba, nik? Txakurzuri hau.
- Zein? Zein da Txakurzuri?
- Hau errekatxuau.
- Hemendik behera doiena?
- Bai, horixe izengo dok.
- Hemendik Bolura doiana? Hor Bolura urtetzen dabena edo zein esaten dozu?
- Aurreraokua. Hori, hori, hori, barrankotxuori.
- Bai, bai, hemendikaldetik?
- Bai, handikaldetik dauena, barrankotxuori.
- A! Handikaldetik?
- Bai, bai, haxe, ha.
- Kanposantua baiño harutzatxuao.
- Harutzatxuao.

- Bestekaldetik?
- Bai.
- Han pistian ertzetik goittik behera?
- Bai.
- Bai, bai, bai.
- Txakurzuri. Besterik... Ta hori barrankuoi Metala.
- A, bai, bai, Metala.
- [...] , eztok?
- E? Bai, hori entzuna da.
- Besterik...
- Hor Basobaltz edo...?
- Harutzao [...].
- Harutzao [...], Irutontorreta aldera edo Otsalei aldera edo...
- Bai. Ta hurrengo barrankuau Errekabittarte.
- Metalan hurrengua?
- Bai, Errekabittarte.
- Horrek zein paretan urtetzen dau, Bolintxo parera edo holan urtetzen dau horrek? Harutzao?
- Beheratxuao.
- Beheratxuao, ez? Han errota zaharra ta...
- Bai.
- Hari errota zaharrai zela deitzen dotsazue?
- [Alontxar?].
- [Alontxar?]?
- Ta hurrengokua, ba, Sakonaundi.
- Errotia...
- Barrankua.
- Bai, errotia doiena, Sakonaundi da haura?
- Bai. Hurrengua, ba... Otsalei.
- Hori ya Askasibar Bolura urtetzen dabena, ez?
- Bai.
- Hori han Gaztelun egon giñan Pedrokin ta harek esan oskun hori.
- Besterik hemen ez jakixat ze esan leikian...
- Honei bizkarroi ta emoten dotsazu izenik? Honei ta?
- Izenik honi... gere arteko batzuk.
- Zeuen artekuak be igual da, e?
- Pagadi... bizkarra hau.
- Pagaribizkarra?
- Bai.
- Hau lehenengo hau?
- Bai, bai, hoixe.
- Errekian beste aldian ikusten dana?
- Bai, bai, [...].
- Hori nun dao han beheko itturrixan, hola... gaiñian, ez?
- Bai, handik harutz.
- A, itturri harek izenik badauka, han metalura urtetzen daben harek?
- Ez...
- Horrek Aldatsa azpixak edo izenik badauka?
- Izenak...
- Ezta?
- Norberak Etxeazpixa ta Etxondua ta...

## 3. Angiozarko toponimia.

- **Erref**: BER-264/003

- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 00:07:40. **Bukatu**: 00:12:40

**Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

**Laburpena**:
Angiozarko toponimia.

**Transkripzioa**
- Hor bestekaldetik Jareikotxotik Euzkitzara bittarte horretan edo horrek izenik hartzen dau?
- Bai, horrek Artiak, sail haundixak dittuk. Artia.
- [Martia]? Hori ze izengo litzake...?
- Artia, Artia, Artia!
- A, Artia? Ta hori zer da Euzkitzatik Jareikotxoko bittarte guzti hori?
- Bai.
- Kamiño gaiñian gelditzen dana?
- Bai, ta Mendikuak. Mendiko.
- Mendiko?
- Bai.
- Hori ze da solua edo... Basua?
- Ez, horrek, ba... Lehen horrek zelaixak zittuan horrek lehen ta oin piñuak dittuk oin.
- Ta Mendiko hori nun dao, Artian gaiñian?
- Ez, ez, behera.
- Beherao?
- [...mendi]? Haretxen gaiña.
- Jareikotxo alderutz?
- Bai.
- Horrek, horrek komeni jaku jakitzia.
- Mendikuak. Besterik hemen... Besterik ez dakit nora fan leikien edo nora ze...?
- Ba, hortxe parian segiduko dou... Hemen Euzkitzako hor... Itxoin, Euzkitzako ez. Hemen Andiketxeko gaintxuan... gaiñak edo horrek izenik-edo ez dauka horrek?
- Neriak dittuk horrek. [...] Kurutzia.
- Kurutzia? Hori zein da?
- Han gaiña.
- Euzkitzako bidian azpixan geratzen dana? Lehengo bide...?
- Gaiña ta azpixa.
- Bai, bide...? Bai, bai, bai.
- Bixak. Ta honek Etxaburuak. Besterik ze... ze esango dotsuet, ba?
- Hemendik etxetik gorakuak Etxaburuak deitzen dotsazue?
- Bai.
- Han Sagastitxo edo holakon bat ez da han behian? Bueno...
- [...].
- Izena hola ez dauka harek.
- Ez, harek Kurutzia dauka harek izena, Kurutzia.
- Bai, bai, bai. Haren goiko gaiñak eta hola, han potzua dauenai ta hari zela deitzen dotsazue?
- Ha?
- Goixan, Jareikotxo gaiñian.
- Asentzio.
- Hori da. Han beste izenen bat be esan oskuen lehen bidia zeuala han Elgetara edo ta han gaiñai beste izenen bat esaten jakola...

- Ilddaa be bai. Euzkitzako horrek sail haundixok Ildda esaten jakuen lehen.
- Hori nun da, Euzkitzatik gorutz?
- Bai, gaiñak.
- Gaiña arte? Gaiña be bai?
- Gain-gaiña ez, e? Pixka-pixkat beheratxuao.
- Gaiñetik Euzkitzara bittartekua?
- Bai.
- Ta hari Euzkitza gain hari izenik emoten jako?
- Artiaa gaiña.
- Artiaga gaiña?
- Artiaa, Artiaa gaiña.
- Artia gaiña, bai. Handik ezkerretarutz, Asentziorutz?
- Harek ez jakixat ze esaten jakuen harei, neriak ez dittuk eta...
- Ez, ez, zeuk esaten badotsazu...
- [...] idearik be ez jaukat harenik.
- Handik Partaittirutz edo hola besteik?
- [...]. Besterik...
- Garraztei [...] han gaiñian edo?
- Pagadi laua lehen; oin harek be... piñu sartuta jauaz ta!
- Artia gaiñetik eskumarao?
- Bai, haxe lau-laua.
- Bai, bertan gaiñian dauena.
- Bertan gaiñian.
- Hori, hori.
- Harek oin piñu sartuta jauaz ta... oin ez jak ez pagadirik eta eze... Besterik...

## 4. Angiozarko toponimia.

- **Erref**: BER-264/004
- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 00:12:40. **Bukatu**: 00:17:40

**Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

**Laburpena**:
Angiozarko toponimia.

**Transkripzioa**
- Hari Zabaleta gaiñeko tontor hari izenik emoten dotsazue zuek?
- Nik hango barri ez jakixat. Intxorta [...]. Intxorta ez dok, ba, e?
- Ez, ez, hori ez. Bai, eskumarao da.
- [...].
- Burdiñua ta horrek entzunda daukazuz?
- [...] barrankua dok.
- Bai, hor eskumatara gelditzen dan sakon hori, ez?
- Barrankua.
- Bai, bai. Hor Auleta edo Lamarain inguruan ez zara akordauko hola besterik bape...?
- Loittigaiña, ha hurrengo barranku. Loitti...
- A, bai, han basarrixa edo zeuan lehen...
- Etxia zuan. Bai, ba. Luis [...] han jaiotakua zuan. [...]. Loittigaiña.
- Ez nekixen Luis han jaiotakua zanik.
- Bai.
- Alastra entzunda daukazu?

- E?
- Alastra entzunda daukazu?
- Hauxe gaiñau.
- Hau gaiñau da? Kanposantu gain hori?
- Hauxe.
- Han bidetik edo sakonune hartatik eskumara, ez?
- Gaintxua Alastra.
- Bai, bai, bai. Txakurzurittik hemen eskumatara, Jausua bittartia…?
- Bai, […]. Besterik… hor baso bat…
- Txabolak eta izenik badauke ala basarrixan izena hartzen dabe?
- Bajak hemen…
- Txabolia ugari. Edo?
- … neria jak bakar-bakarrik oin.
- Hari zela deitzen dotsazu? Izenik jarri be ez?
- Bai, Pagomendiko txabolia.
- Ta nun dao hori?
- Hortxe.
- Hori bistan daonori?
- Ez, Euzkitzakua dok hori.
- A, Euzkitzakua da hori? Euzkitzakua…?
- […].
- Gorao?
- Bai.
- Tontorra baño lehentxuao?
- Bai.
- Sakon honek edo izenik bai?
- Minttei arrua […] honi barrankuorri.
- Zela?
- Minttei arrua.
- Minttei arrua?
- Bai.
- Hori be idearik be ez.
- Honek soluok Iribekuak dittuk: Lasartiak.
- Zela?
- Lasarte.
- Lasartiak?
- Bai.

## 5. Angiozarko toponimia.

- **Erref**: BER-264/006
- **Iraupena**: 0:04:10. **Hasi**: 00:18:30. **Bukatu**: 00:22:40

**Gaia(k):**

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

**Laburpena**:
Angiozarko toponimia.

**Transkripzioa**
- Horri Añabarta edo deitzen dotsa berak han etxe gañeko hor… tontor hori.
- Añabarta ta… Haretxek jakitzen jo horrek onduen.
- Bai, tontor guztiak zekixen. Han banan-banan esan oskun, Arraibe ta Iminttarritta ta…

- Baitta.
- Iminttarritta zein da?
- Haixe…
- […] ikusten dana?
- Bai, haxe garbixa.
- Han piñu batzuk […] hola eskumetara ikusten dana?
- Bai, bai, bai, bai, haxe, haxe.
- Sustraitzatik hola ezkerretara?
- […].
- Ta hurrengo Arraibe?
- Bai, Arraibe.
- Ta bestia Olaiturriko gaiña?
- Bai, Olaitturriko gaiña.
- Honek… honek beste izenen bat emon oskun uste dot…
- Arrusitta. Arrusitta edo…
- Arrusitta? Bai, baleike.
- Ba, […] izatia.
- Sustraitzatik eskumetara gelditzen danau…?
- Loiti gero…
- Gero Loiti hurrengo, sakonunan.
- Barrankua.
- […].
- Bai, bai, bai, bai. Hurrengo hor Aldatsa osteko sakonuna horri deitzen dotsazue zeozehala?
- Bai, […solamente] hau…
- Hortik ze doia Ugarte errekia doia beherutz?
- Bai.
- Ala atzerao…? Bai, hortik, ez?
- […]. Sakonera joiak hori. Errotalde errekia dok bat, bestiari zela esaten […]?
- Ta Errotalde erreka hori zein da, ba?
- Otsaleikuoi.
- Munabetik gora doiena?
- Bai, ba.
- Ugarte aldera?
- Ugarte aldera.
- Ta Ugarte errekia ez dotsazue deitzen horri?
- Baitta
- Baitta?
- Baitta, ha be bai.
- Bixak.
- […]. Bestiena ezin jata…
- Hor bertan dauenen bati?
- Bai, […] barrankuoi.
- Gorao?
- Besterik…
- Hortik Galarraga ta tarteko hori esaten dozu, ez?
- Sakonerrekia be bai esaten jakok.
- Sakonerrekia zeiñi? Sakonetik gorutz?
- Bai, bai.
- Goruzkuai?
- Bai, handik [gora doiena].
- Handik beherakua ez, baiña.
- Ba, ha be bai…

- Baitta? Ugarte errekia be bai?
- Bai, Ugarte...



**Ahotsak.eus**-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
*2026-10-23*

**CC-by-sa** | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com